

Народната партия отъ търновската епархия, доста пострадала и наситена отъ перипетиитѣ на тая борба, която имаше пъленъ характеръ и на междуособна гражданска, слѣдъ паданieto на Неофита, не постоянствува за замѣстванието му съ митрополитъ родомъ българинъ, и патриаршията назначи за такъвъ единъ свой питомецъ, владиката Григория, бивши понапрѣдъ митрополитъ въ една епархия въ Македония, който знаеше да прочита молитви изъ църков. славянски книги и малко български говоръ на македонско наречие, колкото да раземива слушателитѣ. Но народнитѣ наши прѣдставители въ Цадиградъ, наново сформировани, бѣхх вече слѣли частнитѣ епархиални владишки борби, както отъ Пловдивъ, тѣй и отъ Търново, въ борбата за общия оня грамаденъ църковенъ въпросъ, за възстановлението на българската самостоятелна и независима църква, въ която борба взе участие цѣлия български народъ и, слѣдъ единъ още периодъ отъ 15 години сериозни перипетии и опасности, се увѣнча съ добра сполука едва на 1871 год. Историата на тая общенародна гигантска борба стои вънъ отъ моята компетентность и отъ моитѣ „Исторически работи,“ и така турямъ точка на статията си.

Колкото за кратковрѣменното владичество въ търновската епархия на послѣдния гръцки митрополитъ Григория въ споменитѣ си съмъ изложилъ на друго мѣсто. „Българска Сбирка,“ г. 1898, кн. V, „Исторически работи“ отъ 415 — 419) доста на подробно, за да нѣма тука нужда да го повтарямъ.
